

Православний Голос Люблина

Бюлетень української православної громади
церкви Воздвиження Чесного Хреста Господнього в Люблині

Люблин

№ 9 (22)

Вересень 2004 р.

www.chresto-vozd.harazd.net

Престольнесвято Хресто-Воздвиженської церкви

26-27 вересня 2004 р., у день Воздвиження Чесного Хреста Господнього, відзначатимемо престольне свято Хресто-Воздвиженської церкви. Це празник всієї нашої спільноти, нашого храму.

26 вересня (неділя)

18⁰⁰ Всенічне Бдіння
з виносом Хреста

27 вересня (понеділок)

9⁰⁰ Божественна Літургія
Молебень та Многоліття

Воздвиження Чесного Хреста Господнього

Сьогодні Св. Церква урочисто святкує пам'ять того великого дня, коли св. цариця Єлена знайшла древо Чесного і Животворного Хреста і «воздвигла» його разом з Патріархом, щоб увесь світ побачив знамення спасіння свого. Радісний то був день для св. цариці і її сучасників, бо сучасний їм світ уже знав те преславне «сим побідиши», знав силу Хреста. Знав, що хрест, який був ганебним знаряддям втрат, після розп'яття на ньому Христа, став преблагенним і шанобним знаменням нашого покаяння, яке від часів апостольських було предметом найблаговійнішого пошанування.

Митрополит Олексій

Православ'я в американському Люблині

Мабуть, багато кого здивує заголовок цієї статті: який же американський Люблин? Відтак зразу варто пояснити, що не йдеться тут про Православ'я серед американців у нашому місті над Бистжицею (яких, до речі, дуже мало), але про наших православних братів, які живуть у місцевості з такою ж назвою, як і «наш» Люблин, проте розташований за кілька тисяч кілометрів звідси – в американському штаті Вісконсин. Виявляється-бо, що у цьому маленькому американському селі вже майже сто років також існує православна парафія, яку, до речі, заснували й емігранти з-під Сянока...

Американський Люблин – це зараз маленьке село в північно-центральної частині штату Вісконсин (графство Тейлор), який розташований на півночі

США, на захід від Великих озер. Місцевість заснована була більше 100 років тому, в 1902 р. місцеві поселенці орга-

Продовження на стор. 4-5.

Хроніка нашого буття (20)

- 31 липня суботню Вечірню у Хресто-Воздвиженській церкві служив о. Миколай Банковський, священник-пенсіонер – мешканець Православного Дому Соціальної Допомоги. 1 серпня, у Неділю 9-у по П'ятидесятниці – в день свята Свв. Отців Шести Вселенських Соборів, Божественну Літургію в нашому храмі служили о. Миколай та о. Фома Рубчевський, вікарний священник люблинської православної парафії.

- У суботу 7 серпня Вечірню служив о. Миколай. Божественну Літургію у неділю 8 серпня служили о. митр. прот. Володимир Ходак та о. Миколай.

- У суботу 14 серпня Вечірню служив о. Миколай. 15 серпня, у Неділю 11-у по П'ятидесятниці, Божественну Літургію вперше після відпустки служив у нашому храмі наш душпастир о. Мирослав Вишневський у співслужінні о. Миколая, а також гостя – о. диякона Івана Василюка з парафії св. пророка Іллі в Білостоці-Дойлідах.

- Цього року вдруге після кількадесятилітньої перерви відзначали в Люблині за старим стилем свято

Преображення Господнього. Цього року свято було відзначено у Хресто-Воздвиженській церкві особливо торжественно. Велику Вечірню напередодні свята 18 серпня служили о. Фома та о. диякон Іван Василюк, на литію вийшли також о. Мирослав та о. Миколай. Після вечірньої служби було совершено посвячення плодів. Божественну Літургію у день свята служили о. Володимир, о. Мирослав, о. Миколай та о. диякон Іван Василюк. Після Літургії було совершено урочисте посвячення плодів, багато вірних принесли плоди в своїх кошиках.

- У суботу 21 серпня Вечірню совершив о. Мирослав, Божественну Літургію наступного дня, у неділю 22 серпня, служили всі наші священники – о. Володимир, о. Мирослав та о. Миколай.

- У понеділок 23 серпня вже втретє цього року в нашій громаді відбулася радісна подія хрещення. Цього дня душпастир української православної громади Люблина о. прот. Мирослав Вишневський совершив таїнство хрещення сина слухачів Європейського колеґіуму польських і українських університетів у Люблині Ольги та Віктора Яручиків. Новий член Церкви дістав на хрещенні ім'я Олександр. Многая літа малому Олександрові!

- Кінець серпня – це традиційно свято Успіння Пресвятої Богородиці. Урочисту Велику Вечірню напередодні свята у п'ятницю 27 серпня совершив у нашому храмі о. Фома, на литію вийшли також о. Володимир та о. Миколай. У сам день свята 28 серпня святкову Божественну Літургію очолив о. митр. прот. Володимир у співслужінні о. Мирослава та о. Миколая. На святкові богослужіння прибули до нашого храму не тільки вірні, які постійно моляться в нашій церкві.

- У суботу 29 серпня Вечірню служив о. Мирослав. Божественну Літургію в останню неділю серпня служили о. о. Володимир, Мирослав та Миколай.

Хронікар

Пам'ятник на могилі Ольги Голдованської

Деякі місяці тому зверталися ми з закликом до української громади Люблина про потребу спорудження пам'ятника на могилі за служеної української діячки нашого міста бл. пам. Ольги Голдованської. Так склалося, що наша ініціатива співпала з ініціативою родини Покійної, яка вирішила спорудити на її могилі пам'ятник. Пам'ятник на могилі О. Голдованської споруджено зусиллям родини в серпні ц. р.

Відтак здійснилося наше бажання, щоб пам'ять про цю заслужену для українського життя в Люблині особу була достойно вшанована. Дякуємо всім, хто з почуття громадянського обов'язку відгукнувся на наш заклик. Пожертви будуть повернуті жертводавцям. Г.К.

Оголошено фотоконкурс:

«Православне сакральне мистецтво»

Братство Православної Молоді, за підтримки Інтернет-порталу ORTHPHOTO та часопису „Przegląd Prawosławny”, оголосило цього року фотоконкурс, який має назву: «Православне сакральне мистецтво». Ідея проведення такого заходу не нова у Польщі, а є продовженням багаторічної традиції.

Основна мета конкурсу – показати красу Православ'я у фотографії. Його організатори чекають на знімки, які будуть виконані доволіною технікою і демонструватимуть будь-які прояви життя Православної Церкви (об'єкти та сакральне мистецтво,

участь духовенства та вірних у щоденному та святковому житті Церкви, шкільне навчання при церквах, прощі тощо). Наголошується передусім на тому, що цей конкурс є повністю відкритим для усіх бажаючих взяти у ньому участь. Тим самим за-

День Незалежності України в Любліні

Цього року вже вдруге на державному рівні відзначено в Любліні День Незалежності України. З появою в Любліні консульського представництва української держави день 24 серпня помітно вписався в офіційний календар міста Люблина.

У минулих роках День Незалежності України відзначали в Любліні дуже скромно. Основною причиною цього був факт, що переважна частина української громади Люблина перебуває в цей час поза містом. Відтак цього дня не організовували урочистих відзначень, проте члени української громади завжди старалися, щоб на могилах борців за волю України з'явилися лампочки та квіти.

Перші урочистості з нагоди Дня Незалежності України відбулися в Любліні 24 серпня 2003 р., а імпульсом для цього стало створення неповними двома місяцями раніше Генерального консульства України в Любліні. Це спонукало українську громаду виступити з ініціативою організації в Любліні відзначень Дня Незалежності України, до якої з великою прихильністю і підтримкою поставився новопризначений Генеральний консул України в Любліні Іван Грицак.

Цьогорічні відзначення Дня Незалежності України 24 серпня 2004 р. відбулися вже цілком згідно з прийнятими в дипломатії принципами. Їх організатором було, звичайно, Генеральне консульство України

в Любліні. Цього дня пополудні відбулася урочистість покладення вінків біля пам'ятника на честь вояків армії УНР на православному кладовищі при вул. Липовій. Вінки поклали Генеральний консул України в Любліні Іван Грицак з консулом Віталієм Максимівим, Почесний консул України в Холмі Станіслав Адам'як, делегація української громади Люблина в складі Всеволода Олексюка та Ярослава Овсіцького та делегація Європейського колегіуму польських і українських університетів у Любліні. Прибув також із вінком від властей міста Люблина заступник голови Міської ради Люблина Збігнев Войцеховський.

Основною подією з нагоди свята став урочистий фуршет. Відбувся він в одному з найкращих люблінських готелів – готелі «Європа». На запрошення Генерального консула України в Любліні І. Грицака та його дружини сюди прибула вся еліта не лише Люблина й регіону, але також і Підкарпатського й Підляського воєвідств, адже саме таку територію охоплює люблінське консульство. Серед присутніх гостей був також і православний архієпископ люблінський і холмський Авель та настоятель нашої люблінської православної парафії о. прот. Андрій Лось. Були також представники української громади не тільки Люблина, але також із усього прикордоння від Підляшшя по Лемківщину.

І. Л.

прошуються до участі також фотографи, які не пов'язані з Православ'ям.

Конкурс буде проводитися у двох вікових категоріях – кат. А (учасники до 18-ти років) та кат. В (учасники старші 18-ти років). Участь у ньому є безкоштовною, а також кожен бажаючий може подати на розгляд журі довільну кількість знімків. Можна представити фотографії, які були уже десь опубліковані, організатори лише просять не надсилати робіт, які брали участь у цьому конкурсі в попередні роки.

Для тих, хто хотів би взяти участь, слід звернути увагу на наступні засади фото-

конкурсу: по-перше, формат знімку мусить бути не менше, ніж 15x21 см (також пропонується, щоб не було більше, ніж 30x40 см); по-друге, на зворотньому боці фото слід вказати назву роботи, ім'я та прізвище автора, вікову категорію; по-третє, до знімку треба долучити окремий лист-зголошення, де, окрім даних про автора та назви, треба вказати адресу та телефон для контакту, а також подати власноручний підпис. Варто звернути увагу на те, що у випадку надсилання знімків поштою, слід їх захистити від пошкодження. Також у правилах зазначається, що організатори залишають за

Православ'я в американському Любліні

Продовження зі стор. 1.

нізувалися в мале село. Засновниками місцевості були польські емігранти, відтак не випадково назвали вони її саме Люблінном. Зараз у американському Любліні живе 110 мешканців, переважно старшого віку (середній вік – 49 років). Існують там три церковні громади – римокатолицька, польськочатолицька і власне православна.

Майже від самого початку серед мешканців села були також українські емігранти, родом із Бойківщини, з-під Сянока. Прибули вони до Вісконсина зі східних штатів США, де спочатку потрапляли емігранти переважно з Європи – з Пенсильванії та Західної Вірджинії. Українські емігранти (звичайно, називали вони тоді себе русинами) були за походженням греко-католиками, проте в перші десятиліття ХХ ст. в США і Канаді частим явищем серед емігрантів із Галичини було повернення до віри прадідів – Православ'я. Також у Любліні, коли виникла ідея створити церковну громаду, вирішено було творити саме православну спільноту.

Думка про створення церковної громади з'явилася серед емігрантів невдовзі після прибуття на ці терени. Вже в 1908 р. організовано тут православну спільноту. Першим церковним старостою

і водночас головою парафіяльної ради став Данило Майкович, який був у Любліні піонером і першим з-поміж українських емігрантів поселився в селі.

Вже у 1908 р. спільними зусиллями вірні спорудили в Любліні маленьку, але достатню на потреби невеликої спільноти православну капличку св. Димитрія (цього ж року почали також у Любліні побудову першого католицького костела). Протягом наступних п'яти років, у зв'язку з напливом нових поселенців, капличка виявилася замалою і тоді вирішено вдвічі її збільшити. В 1913 р. для церкви спроваджено з Росії церковнослов'янську напрестольну Євангелію, інші літургичні книги, чаші, паникадило, металеві хоругви, своєю чергою, з Єрусалиму спроваджено Плащаницю, яка служить по сьогоднішній день.

Протягом першого періоду (1908-1917) люблінська спільнота не мала свого священника. Богослужіння відправляв тут священник-місіонер із Міннеаполіса (столиці сусіднього штату Мінесота). Важливу роль в організації літургичного життя відіграв у цей період Аврекій Кошелюк, який з 1913 р. протягом сорока років був тут дяком і диригентом церковного хору. Щойно в 1918 р. був призначений постійний священник для спільноти в Любліні та Гароні. Священник два

Продовження зі стор. 2-3.

собою право безкоштовної публікації робіт у каталозі, періодиці та телебаченні з метою популяризації виставки.

План проведення даного конкурсу фотографії є наступним: надсилання або особисте подання робіт триває до 30 листопада 2004 р., після цього будуть відбуватися засідання журі та виставки найкращих знімків (перше представлення робіт відбудеться у Центрі православної культури в Білостоці, після цього планується ряд виставок у інших центрах культури).

Детальніше про засади та терміни цього фотоконкурсу можна дізнатися на порталі ORTHPHOTO (www.orthphoto.net). Загалом же участь у конкурсі є дуже гарною нагодою не просто продемонструвати свої вміння робити цікаві фотографії, але передусім представити своє бачення краси Православ'я. (дш)

Адреса організаторів:

Bractwo Młodzieży Prawosławnej
ul. Św. Mikołaja 3 15-420 Białystok
тел./факс: (48 85) 742 65 28

ЗГПЗ-НАКСЮ Konkurs Fotograficzny

тижні жив у одному селі, а потім на наступні два тижні разом із сім'єю переїжджав до другого села.

Спільнота далі росла, і знову каплиця виявилася замалою. Тоді вирішено було спорудити новий храм. Церкву Успіння Пресвятої Богородиці, яка по сьогодні є парафіяльним храмом, парафіяни великим зусиллям побудували в 1927 р. Новий храм був побудований за всіма правилами церковної архітектури – був скерований на схід, мав великий купол з трираменним хрестом. Цей храм, як і першу каплицю св. Димитрія, побудували брати Симеон та Федір Дуб'як. Перший з братів Симеон та його син Франк у різні періоди були церковними старостами. В 1931 р. непотрібну вже каплицю перебудували на помешкання для священика. Двома роками пізніше люблинська парафія урочисто відзначала свій 25-річний ювілей.

Від початку люблинська церква перебувала в юрисдикції Американської єпархії Російської Православної Церкви. Її існування започаткували православні місії на Алясці та Алеутських островах. Наприкінці ХІХ та на початку ХХ ст. кількість вірних єпархії значно збільшили саме українські емігранти з Галичини, котрі повернулися до Православ'я (так, як це сталося і в Люблині). Після революції в Росії і в період переслідування Церкви більшовиками Американська митрополія (її офіційна назва звучала тоді: Російсько-Православна Греко-Католицька Північно-Американська митрополія) стала фактично автономною. В 1970 р. митрополія дістала від Московської патріархії автокефалію і з цього часу офіційна назва Церкви звучить: Православна Церква Америки (Orthodox Church in America).

В 1969 р. настоятелем люблинської парафії уперше став священик, народжений в Америці. Був ним о. Джеймс Йоргенсен, який перейшов на Православ'я з католицизму. Саме в період його служіння відбувся перехід у літургічно-

му житті на англійську мову. Після призначення наступного священика, о. Джеймса Блоквіста, змінився внутрішній вигляд церкви, зокрема побудовано новий іконостас, у якому поміщено ікони в давньооруському стилі.

Парафія Успіння Пресвятої Богородиці в Люблині входить зараз до благочиння Міннеаполіс Центрально-західної єпархії, яку очолює архієпископ Чикагський та Центрально-західний Іов. Це одна із 14 єпархій Православної Церкви Америки (ОСА). Сьогодні люблинська парафія не є численною, проте залишається активною. Духовною опікою оточує її зараз о. Фадей Войцік, який живе в Росевіллі (в сусідньому штаті Мінесота). Парафія має свій церковний хор, яким керує Ірина Ясинська. Хор досі співає старі церковні мелодії, записані ще першим диригентом А. Кошелюком. При церкві діє Церковна школа, діяльність якої координує Пауля Дуб'як. Успенська парафія в Люблині має також своє кладовище, розташоване поруч із церквою. Перші поховання були там вже у 1908 р. На парафіяльному кладовищі поховано понад сто православних мешканців Люблина, серед них піонерів села і засновників парафії. Божественні Літургії (а напередодні Вечірні) служаться у люблинській церкві лише у дві неділі в місяць, в інші неділі відбуваються молитовні зустрічі. У парафії урочисто відзначається свято Успіння (празник переноситься на неділю), яке стає помітною подією в житті села.

Варто згадати, що парафія в Люблині не є єдиною православною парафією в околиці. У недалекому селі Торп діє парафія Святої Трійці (Українська Православна Церква в США), а в Стенлей – парафія св. Івана Хрестителя (Православна Церква Америки).

Григорій Купріянович

Підготовлено на основі поміщеного в інтернеті опрацювання: Lublin History, Editors Linda Kahan, Linda Dubiak, Rachel Ogorzalek та інших інтернет-ресурсів.

Інтернет-сторінка парафії св. Миколая у Замості

<http://republika.pl/orthodox/>

Святий Миколай завжди користувався великою шаную православних вірних. І це не дивно, адже саме він вважається помічником людей, на нього покладають надії, його просять про допомогу у справах та про захист від лихих сил.

Св. Миколай є покровителем православної парафії у Замості. А говоримо про це тому, що сторінку власне цієї громади маємо намір представити цього разу в рамках наших оглядів інтернет-сторінок парафій, що належать до Люблинсько-Холмської єпархії. Знаходиться вона за адресою: <http://republika.pl/orthodox/>. Варто сказати, що це є досить привабливий ресурс, що зумовлено передусім простотою та відсутністю зайвого у його будові та представленні матеріалів. Відразу при «вході» нас зустрічає св. Миколай, зображений на надзвичайно гарній іконі. І саме це уже створює певну атмосферу даної сторінки.

Про початки православ'я на Замойщині ходить певна легенда. Говорить вона про те, що просвітницька місія свв. Кирила та Мефодія зупинилися саме на тому місці, де знаходилася пізніше давня православна церква св. Миколая (зараз римо-католицький костел). Про цю легенду (що, як зазначається на сторінці парафії, «...засвідчує інтегральність народної пам'яті»), а також про будівництво першого православного храму в місті та подальші історичні пере-

петії Православ'я в Замості й на теренах поблизу нього можемо дізнатися, перейшовши до розділу **Історія парафії**.

Наступний же розділ **Актуальні новини** містить передусім висвітлення найважливіших подій із сучасного життя парафії (відзначення церковних свят, зустрічі гостей, відвідини прочан тощо). Тут також знайдемо фото, які допомагають візуально сприймати ту чи іншу подію.

Душпастир православної громади Замостя о. прот. Віталій Харкевіч є також настоятелем ще однієї церкви св. Миколая, яка розміщена в Томашові Люблинському. А тому дана сторінка містить розділ, який має назву **Томашів Люблинський** і розповідає про храм та громаду в цьому містечку.

Остання частина сторінки – **WWW** – представляє певний каталог посилань на інші (польські та світові) православні інтернет-ресурси.

Загалом же мусимо сказати, що «мандрівка» на сторінку парафії у Замості ще раз доводить сказане в одному з попередніх оглядів православних інтернет-ресурсів Люблинсько-Холмської єпархії, а саме: відвідавши сторінку тієї чи іншої громади, відчуваєш, що не лише дізнався про неї щось нове, але й певною мірою прилучаєшся до життя православних у цій місцевості.

Дмитро Шевчук

Запрошуємо на інтернет-сторінку Хресто-Воздвиженської церкви та української православної громади Люблина:

www.chresto-vozd.harazd.net

На веб-сайті знайдете інформацію про нашу церкву і громаду, історію Православ'я в Люблині, фотоальбом про життя громади, інтернетну версію «Православного Голосу Люблина», посилання на цікаві православні та українські сторінки, Галерею свт. Петра (Могили), актуальну програму богослужінь у нашому храмі.

Різдво Пресвятої Богородиці

Тропар

Рождество Твоє,
Богородице Діво,
радість возвісти всій вселенній:
із Тебе бо возсія Сонце правди
- Христос, Бог наш,
і разрушив клятву,
даде благословеніє
і упразднив смерть,
дарова нам живот вічний.

Різдво Твоє,
Богородице Діво,
радість звістило всій вселенній:
з Тебе бо засяяло Сонце правди
- Христос, Бог наш,
і знявши прокляття,
Він дав благословення
і перемігши смерть,
дарував нам життя вічне.

Свята Євангелія від Луки

Одного разу, увійшов Ісус у одне село; тут жінка одна, на ім'я Марфа, прийняла Його в свій дім. У неї була сестра, що звалась Марія, що сівши у ніг Ісусових, слухала слово Його. А Марфа клопоталась великою послугою і, підійшовши, сказала: Господи! чи Тобі ж байдуже, що сестра моя покинула мене одну служити? Скажи їй, нехай мені допоможе. Ісус же, відповідаючи, сказав їй: Марфо, Марфо! ти турбуєшся та клопочешся про многе. \А одного тільки треба. Марія ж вибрала кращу долю, яка не відніметься від неї. Сталося ж, як Він це говорив, одна жінка, піднявши голос з народу, сказала Йому: блаженна утроба, що Тебе носила, і груди, що Ти ссав. А Він сказав: отож блаженні ті, що слухають слово Боже і держать його.

Лк. 10,38-42, 11,27-28 (54 зач.)

Пожертву на видання цього номеру бюлетеня «**Православний Голос Люблина**»
склали Ярослава Шевчук та Андрій Савенець.

Православний Голос Люблина

Бюлетень української православної громади церкви Воздвиження Чесного Хреста Господнього в Люблині
Редактор бюлетеня: Григорій Купріянович (тел. 5341024).
Адреса: Cerkiew Podwyższenia Krzyża Pańskiego, ul. Dolińskiego 1, 20-127 Lublin, тел. 4444160.
E-mail: chresto-vozd@cerkiew.pl Internet: <http://www.chresto-vozd.harazd.net>

Програма богослужінь
у церкві Воздвиження Чесного Хреста Господнього
- храмі української православної громади м. Люблина
вересень 2004 р.

- 4 вересня, субота
18⁰⁰ Вечірня
- 5 вересня, Неділя 14-а по П'ятидесятниці
9⁰⁰ Божественна Літургія
Молебень на початок навчального року
після служби Початок навчання Закону Божого та української мови
в навчальному році 2004/2005
- 11 вересня, субота. Усікновення Чесної Голови св. Івана Хрестителя
9⁰⁰ Божественна Літургія та Вселенська панахида
18⁰⁰ Вечірня
- 12 вересня, Неділя 15-а по П'ятидесятниці
9⁰⁰ Божественна Літургія
- 18 вересня, субота
18⁰⁰ Вечірня
- 19 вересня, Неділя 16-а по П'ятидесятниці
9⁰⁰ Божественна Літургія
- 20 вересня, понеділок
18⁰⁰ Велика Вечірня з літією
- 21 вересня, вівторок. Різдво Пресвятої Богородиці. Пречиста.
Свято Холмської ікони Богородиці
9⁰⁰ Божественна Літургія
- 25 вересня, субота
18⁰⁰ Вечірня
- 26 вересня, Неділя 17-а по П'ятидесятниці. Перед Воздвиженням
9⁰⁰ Божественна Літургія
18⁰⁰ Всенічне Бдіння
- 27 вересня, понеділок. Воздвиження Чесного Хреста Господнього.
Престольне свято Хресто-Воздвиженської церкви
9⁰⁰ Божественна Літургія. Молебень та Многоліття

Панахида у Верховинах

У селі Верховини біля Холма в неділю 12 вересня 2004 р. о 17⁰⁰ год. буде відслужена панахида на могилі майже 200 православних українців, вбитих у червні 1945 р. Цього року панахида служитиметься в день після свята Усікновення Чесної Голови св. Івана Хрестителя, коли Православна Церква особливо поминає пам'ять померлих.

Усіх, хто хотів би взяти участь у цьому скорботному богослужінні на місці мартирології українського православного народу Холмщини, повідомляємо, що з **Люблина до Верховин їхатиме автобус**. Автобус відправлятиметься з-під Хресто-Воздвиженської церкви в Любліні (вул. Долінського) **12 вересня о 15⁰⁰ год.**

Переїзд безплатний. **Зацікавлених просимо записатися у церкві.**